

[Kolbjørn.]

slags tilfælde forskelligt, hvad disse afgifter vil betyde; der er en række tilfælde, hvor det ikke er afgørende for den pågældende unge mand eller kvinde eller den pågældendes hjem, om afgiften er lidt større eller mindre; men der er utvivlsomt ikke få tilfælde, hvor allerede det at give vedkommende livsopholdet, klæderne og afholde udgifterne til bøger og lignende er et offer for hjemmet. Der vil det være en yderligere byrde, at eksamensgebyret sættes i vejret.

Vi kan under disse omstændigheder ud fra disse betragtninger ikke tiltræde ændringsforslagene nr. 415, 442 og 446, der alle drejer sig om forhøjelse af eksamensgebyrer.

Undervisningsministeren (Hvidberg): Jeg skal ikke indlade mig på nogen længere tale i denne sags anledning, men jeg vil dog gerne sige, at jeg synes, det er at komme lidt for højt op, når det ærede medlem hr. Kolbjørn taler om forringelse af uddannelsesmulighederne. Det drejer sig jo ikke om en undervisningsafgift eller noget af den art; det drejer sig om, at den eksamensafgift, der findes, og som hidrører fra de udgifter, eksamen medfører, forhøjes f. eks. for mellemskoleeksamens vedkommende fra 5 kr. til 8 kr., altså med 3 kr., fordi dette gebyr ikke har været forhøjet siden 1923—24; og for Den farmaceutiske Lærestalts vedkommende er det gebyret ved medhjælpereksamen, man har foreslået forhøjet, fordi denne afgift ikke har været forhøjet siden 1892, hvorimod man ikke har forhøjet gebyret ved selve kandidateksamen ved Den farmaceutiske Lærestalt, fordi det har været forhøjet for ikke så forfærdelig mange år siden.

Jeg synes, man må kunne se, at det ganske simpelt er et led i de almindelige sparebestræbelser. (*H. C. Hansen:* Det er noget pjat!). Hvorfor er De så vred over det, kære H. C. Hansen? Det er jo dog et led i sparebestræbelserne, at man sætter disse gebyrer op, svarende til det almindelige udgiftsniveaus stigning. Ellers kommer vi ind på en drøftelse af, hvorvidt man helt skal afskaffe disse gebyrer, og det er jo noget helt andet.

Bertel Dahlgaard: Den højtærede undervisningsminister har jo nu allerede svaret mig, før jeg har haft ordet. De gebyrer, det her drejer sig om, er altså gebyrerne vedrørende mellemskoleeksamen, realeksamen, studentereksamen, medhjælpereksamen ved den farmaceutiske lærestalt og eksamen ved Den polytekniske Lærestalt,

og selvfølgelig kan man meget vel give argumenter for at føre disse gebyrer à jour med det almindelige prisniveau; men på den anden side er det jo netop denne stigning i prisniveauet, der skaber de trange kår for de studerende, og som gør, at vor støtte til de studerende påkaldes, og derfor finder også vi det ejendommeligt netop på dette tidspunkt at forøge byrderne for de studerende. Jeg skal derfor opfordre til at stemme imod de stillede ændringsforslag.

Kolbjørn: Jeg vil beklage, hvis den højtærede undervisningsminister skulle have ret i, at jeg overdimensionerer dette spørgsmål ved at komme for højt op. Forholdet er jo det, at vi ganske konkret kan angive, hvad det drejer sig om. Det er tre forslag, som går ud på at forhøje de årlige eksamensgebyrer med et beløb af 122 000 kr.; så kan man anse det for et større eller mindre beløb, men det er dog en sum.

Den højtærede undervisningsminister gør opmærksom på, at disse gebyrer ikke har været forhøjet i en årrække. Så langt fra at se noget argument for en forhøjelse heri vil jeg snarere opfatte det som et udtryk for, at det har været en stiltiende forudsætning, at der vel skulle være en mindre afgift for sådanne eksamener, men at det ikke skulle være en egentlig betaling, og at afgiften ikke i nogen henseende skulle være af prohibitiv karakter. Jeg giver den højtærede minister ret i, at et forslag som dette kan anses som et led i de almindelige sparebestræbelser, men det kan efter min mening under ingen omstændigheder anses som et led i bestræbelserne for at lette den studerende ungdoms kår.

Undervisningsministeren (Hvidberg): Det er for mig ikke helt let at indse, at man, når man er inde i en tid, hvor det er nødvendigt at spare, og man så spørger de forskellige institutioner og lærestalter, hvor de kan spare, og de selv foreslår en forhøjelse af disse eksamensgebyrer, som ikke har været forhøjet i lange tider, så skulle sige nej dertil. Jeg synes, en sådan lille eengangsudgift, når man oplever det store at skulle indstille sig til en eksamen — det sker forhåbentlig kun een gang til hver eksamen —, er en lille ting, som i og for sig ikke har noget med de unges uddannelsesmuligheder at gøre.

Karl Olsen: Jeg kan ganske slutte mig til den højtærede ministers udtalelse om dette spørgsmål. Det er vigtigt, at det